

กลวิธีการใช้ภาษาในข้อคิดของรายการคลับฟรายเดย์ Language Strategies in Idea of Club Friday the Series

¹ธรรณปพร หงษ์ทอง ²ปานิสรา เบี่ยมุกดา ³สุเมธ บุญมะยา ⁴พระปลัดปรีชา นนทโก

¹Thannapaporn Hongthong ²Panisara Beamukda

³Sumeth Boonmaya ⁴Preecha Nandhago

¹²คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

¹²Faculty of Humanities and Social science, Bansomdejchoaphraya Rajabhat University

³คณะพุทธศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

³Faculty of Buddhism, Mahachulalongkornrajavidyalaya University

⁴สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ระยอง

⁴Buddhist Management Program, Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Rayong College

¹Corresponding Author, Email: phramahajakkrit12@gmail.com

Received November 15, 2023; Revised December 1, 2023; Accepted: December 2, 2023

บทคัดย่อ

บทความวิจัยเรื่อง กลวิธีการใช้ภาษาในข้อคิดของรายการ Club Friday The Series มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์กลวิธีการใช้ภาษาในข้อคิดของรายการ Club Friday The Series โดยใช้แนวคิดการวิเคราะห์ภาษา คือ 1) การใช้โวหารภาพพจน์ 2) การใช้ถ้อยคำ และ 3) ศิลปะการใช้ภาษา และแนวคิดทางพระพุทธศาสนาเรื่องปุพเพกตปุณญตา กับ “ข้อคิด เพื่อชีวิตและสังคม” ของพระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต) ผลการวิจัยพบว่า 1. การใช้โวหารภาพพจน์ พบ 3 ประเภทคือ 1.1 ใช้อุปลักษณ์ 1.2 ใช้สัญลักษณ์ และ 1.3 ใช้นามนัย 2. การใช้ถ้อยคำ พบ 4 ประเภทคือ 2.1 ใช้ถ้อยคำให้กำลังใจ 2.2 ใช้ถ้อยคำสั่งสอนหรือชี้แนะแนวทาง 2.3 ใช้ถ้อยคำเสียดสี และ 2.4 ใช้ถ้อยคำตัดพ้อ และ 3. ศิลปะการใช้ภาษา พบ 9 ประเภทคือ 3.1 ใช้การเล่นคำ 3.2 ใช้ภาษาเรียบง่ายแต่สื่อสารความหมายได้ดี 3.3 ใช้พลังทางภาษา และการสร้างสรรค์ทางภาษา 3.4 ใช้ความเปรียบที่ทำให้เข้าใจทรงตะขัดเจเน 3.5 ใช้การซ้ำคำแบบซ้ำโครงสร้าง 3.6 ใช้ภาษาแสดงเนื้อความเสริมกัน 3.7 ใช้การเล่นคำตรงกันข้าม 3.8 ใช้จินตภาพทางภาษา และ 3.9 การใช้ภาษาแสดงการสรุปความ สำหรับการวิเคราะห์ตามแนวคิดทางพระพุทธศาสนา ผลการวิจัยพบว่า 1) ให้ข้อคิดหลักธรรมเรื่องความรัก และ 2) ให้ข้อคิดหลักธรรมเรื่องชีวิตคู่

คำสำคัญ : กลวิธีการใช้ภาษา; ข้อคิด; รายการคลับฟรายเดย์

Abstract

This paper entitled ‘Language Strategies in Idea of Club Friday the Series’ was purposely made to analyze language strategies in idea of Club Friday the series through the language analysis as follows: 1) figurative rhetoric, 2) diction, 3) arts in

using language including the Buddhist concept on Pubbekatapuññatā and “Idea for Life and Society” of Phra Dhammapitaka (P.A. Payutto). The results gained from the study showed that 1) the three types of figurative rhetoric, 1.1 metaphor, 1.2 symbolic, and 1.3 metonymy, were found, 2) the four types of diction, 2.1 using the powerful speech, 2.2 using the teaching or advice speech, 2.3 satire and 2.4 irony, were found and 3) the nine types of arts using the language or stylistics, 3.1 pun, 3.2 simple and meaningful communication, 3.3 using to repeat, 3.4 relevant metaphor, 3.5 the words and structure, 3.6 the supported meaningful language, 3.7 the pun opposite its meaning, 3.8 the figurative language and 3.9 the summarized language, were found. In analyzing in light of the Buddhist concept, its results were found that: 1) Dhamma concept on loving-kindness, and 2) Idea of Dhamma on life of couple.

Keywords: Language Strategies, Idea, Club Friday the Series.

บทนำ

การศึกษาวิเคราะห์ลักษณะของภาษานั้นมีความสำคัญ เพราะทำให้มนุษย์เข้าใจลักษณะของภาษาที่ใช้สื่อสารกัน ตั้งแต่อดีตมาจนถึงปัจจุบัน การศึกษาภาษาที่ใช้จริงในชีวิตประจำวันมีความหลากหลายตามวัตถุประสงค์ ตามกลุ่มหรือบริบทของผู้ใช้ภาษา การศึกษาภาษาจึงไม่เพียงแต่การทำความเข้าใจธรรมชาติของภาษาเท่านั้น ยังเป็นการทำความเข้าใจการใช้ภาษาที่มีความหลากหลายตามวัตถุประสงค์ ซึ่งประกอบด้วยเหตุผลมากมาย และเนื่องจากในปัจจุบันการสื่อสารของมนุษย์มีความรวดเร็วขึ้น เป็นผลทำให้การใช้ภาษาเปลี่ยนแปลงรวดเร็วตามไปด้วย ดังนั้นมนุษย์จึงสร้างสรรค์วิธีการหรือมีกลวิธีในการใช้ภาษามากขึ้นตามไปด้วย เช่น กลวิธีการใช้ภาษาในรูปแบบการให้ “ข้อคิด”

ข้อคิด เป็นคำพูดธรรมดาไม่มีสัมผัส คือประเด็นที่เสนอให้คิด หรือประเด็นที่ชวนคิด โดยมากใช้คำง่าย ๆ ไม่ต้องแปล อ่านแล้วเข้าใจได้ทันที ข้อคิดที่ดีต้องแสดงถึงการใช้ความคิด หรือแสดงให้เห็นเกิดความรู้สึกอย่างใดอย่างหนึ่งอย่างชัดเจน เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้งเมื่อได้อ่าน จดมุ่งหมายในการเขียนข้อคิดจากสิ่งนั้น ๆ ว่าต้องการให้ผู้อ่านได้ข้อคิดในเรื่องต่าง ๆ ที่เขียนขึ้น ซึ่งอาจเป็นข้อเตือนใจและข้อคิดในการประพฤติปฏิบัติตนในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งจะต้องเป็นเรื่องสร้างสรรค์ (วิภาวรรณ อยู่เย็น, 2551) ส่วนหลักธรรม หมายถึง หลักธรรมในทางพระพุทธศาสนาที่เป็นคำสอนของพระพุทธเจ้า เป็นหลักปรัชญาเทียบขนานกับคติทางวิทยาศาสตร์สมัยใหม่ บรรจุอยู่ในพระไตรปิฎก อรรถกถา ฎีกา และตำราอื่น ๆ สามารถนำมาปรับใช้กับชีวิตมนุษย์ในทุกบริบทของสังคมได้อย่างเหมาะสม ดังนั้นการนำเสนอการวิเคราะห์กลวิธีการใช้ภาษาในข้อคิดของรายการ Club Friday The Series จึงมีความน่าสนใจ และด้วยเหตุผลที่รายการ Club Friday The Series ได้รับความนิยมในสังคมวัยรุ่น วัยทำงาน และผู้สูงอายุเป็นจำนวนมาก ซึ่งยังคงได้รับความนิยมมาจนถึงปัจจุบัน รายการ Club Friday The Series จึงมีข้อคิดให้ติดตามในทุกตอน เป็นข้อคิดที่คนทุกรุ่นในสังคมไทยให้ความสนใจ เป็นข้อความที่ติดหู สะดุดใจ จดจำง่าย และนำไปใช้ได้ หรือพูดต่อ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะวิเคราะห์กลวิธีการใช้ภาษาในข้อคิดของรายการ Club Friday The Series ในลักษณะการ

วิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยแนวคิดการใช้ภาษาของ ธรณปพร หงษ์ทอง (2561) ในการวิเคราะห์กลวิธีในการใช้ภาษา เพื่อให้เกิดความรู้คิดเข้าใจ เห็นพัฒนาการทางด้านภาษา และเป็นแรงบันดาลใจ หรือเป็นแบบอย่างให้กับผู้สนใจ หน่วยงานที่จะผลิตรายการลักษณะนี้ และเพื่อเป็นประโยชน์สำหรับทุกคนในสังคมที่ได้นำข้อคิดคติเตือนใจเหล่านี้ไปปรับใช้ให้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

วัตถุประสงค์

เพื่อวิเคราะห์กลวิธีการใช้ภาษาในข้อคิดของรายการ Club Friday The Series

วิธีการดำเนินการวิจัย

กลวิธีการใช้ภาษาในข้อคิดของรายการ Club Friday The Series เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้แนวคิดการใช้ภาษาของ ธรณปพร หงษ์ทอง (2561) ในการวิเคราะห์กลวิธีในการใช้ภาษา ซึ่งมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากคลิปวิดีโอ (VDO) ในรายการ Club Friday The Series จาก <http://www.tvshow.in.th> โดยเลือกเฉพาะข้อคิดท้ายรายการ โดยเก็บข้อมูลตั้งแต่เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2557 ถึง เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2566
2. ผู้วิจัยเลือกข้อคิด ในรายการ Club Friday the Series ที่ได้รับการแสดงความชื่นชอบด้วยวิธีกดถูกใจ (กด Like) 3 อันดับแรกของแต่ละปี
3. ผู้วิจัยถอดคำพูดที่เป็นข้อคิด ในรายการ Club Friday The Series โดย ดาวน์โหลด (download) จาก www.siamhahe.com (สืบค้นเมื่อ 6 มีนาคม พ.ศ. 2566) โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากรายการ Club Friday The Series มีรายละเอียดดังนี้

ปี พ.ศ.	ข้อคิดที่ได้รับความนิยมอันดับ 1	ข้อคิดที่ได้รับความนิยมอันดับ 2	ข้อคิดที่ได้รับความนิยมอันดับ 3
2557	นอกใจไม่ใช่เรื่องพลาต มันคือความประมาทที่เกิดขึ้นอย่างตั้งใจ	อบอุ่นมากเกินไป มันก็ใกล้ คำว่าอึดอัด ถ้าคิดแต่อยากให้ ก็ต้องอย่าลืมนึกถึงคนอื่น อยากได้หรือเปล่า	รักกันไม่ต้องเหมือนกันทุกอย่าง แค่อยอมรับให้ได้ว่าความต่างมันเป็นเรื่องปกติ
2558	คนสองคนมาเจอกันอาจเป็นเพราะฟ้า แต่จะเดินต่อไปข้างหน้าเป็นเรื่องของใจ	ถ้าคนเก่ายังวนเวียนอยู่ในใจ ก็อย่าดึงคนใหม่เข้ามาเจ็บ	ความเหงาอาจจะทำร้ายเรา แต่อย่าเอาความเหงาของเราไปทำร้ายใคร
2559	อย่าปล่อยให้ความผิดหวังในอดีตมาทำร้ายปัจจุบัน จนไม่เหลือความฝันที่จะมีความสุขในอนาคต	เพราะรักไม่ใช่เหตุผล เราจึงยังทนรักใครบางคน ทั้งที่ไม่เคยมีตัวตนและไม่เคยเป็นคนที่มีความสำคัญ	ไม่มีใครในโลกนี้ที่ด้อยค่าเกินกว่าที่จะมีความรัก
2560	เปลี่ยนจากเพื่อนมาเป็นคนรักว่ายากแล้ว เปลี่ยนจากคนรักกลับเป็นเพื่อนยากยิ่งกว่า	ตอนที่อยู่ไม่ได้ดูแล มารู้สึกแย่ตอนจะจากไป อย่าเห็นคุณค่าใครในวันที่ใกล้หลุด	สิ่งสวยงามที่มองเห็นด้วยตา บางครั้งก็ทำให้เราได้ว่าสมบูรณ์แบบเกินไปไม่มีจริง

		มือ	
2561	คนบางคนไม่ได้แก้ปัญห ความรักที่ปัญหา แต่กลับดึง มืออีกคนเข้ามาเพิ่มปัญหา ลูกกลม	เมื่อเราจะเล่นกับไฟ ก็ต้อง ยอมรับว่ามันร้อน	รักใครก็อยากให้เขาอยู่ใน สายตา ถึงจะรู้ว่ายังไงก็เป็น คนนอกสายตาของเขาเท่า นั่นเอง
2562	ในวันที่แย่ทุกคนคงอยากมี ใครสักคนในชีวิต ที่แค่คิดว่ามี เขาอยู่เราก็มีแรงสู้ต่อ	คนหนึ่งรักมาก แต่อีกคน มากรัก สุดท้ายคนที่เจ็บ หนักคือคนที่จริงใจ	บางครั้งสิ่งที่ทำให้ความรัก ยากเกินไป คือ ถูกต้องใน สายตาใคร ๆ อาจจะไม่ใช่ ถูกใจในความรู้สึกเรา
2563	รักไปรู้สึกผิดไป ยิ่งรักมาก เท่าไรยิ่งบั่นทอนหัวใจมาก เท่านั้น	เวลาสอนให้เรารู้คุณค่าของ การรอ ถ้ารักกันมากพอเรา ก็ต้องต่อสู้ทุกเรื่องไป ด้วยกัน	รู้จักกันนาน ไม่ได้แปลว่า รู้จักกันดี คนที่เราไว้วางใจ เป็นคนที่ทำร้ายเราได้อย่าง เยือกเย็น
2564	ใครหลอกเราหลอกได้ ยังไม่ อันตรายเท่าเราหลอกตัวเอง	อย่าโทษว่าดวงพามา ที่จริง ยิ่งกว่าคือหัวใจพาไป	คน หนึ่งยังรัก หม ด ใจ ในขณะที่อีกคนใจหมดรัก สุดท้ายยังงัดจิบ
2565	เสียใจที่สูญเสียความรัก ยังไม่ เจ็บหนักเท่าสูญเสียความ ไว้วางใจ	ความจริงอยู่ตรงหน้า มีแต่ เราที่ไม่กล้ายอมรับความ จริง	คุณค่าของเราไม่ได้อยู่ที่ใคร จะมองเราอย่างไร แต่อยู่ที่เรา ไม่ต้องทำอะไรที่ลดคุณค่า ตัวเอง
2566	รักเขาเราไม่มีใคร เขารักเรา ยังงัดถึงต้องมีใครต่อใครอีก หลายคน	คนรักที่ได้มาจากการแย่ง ก็ ต้องระแวงว่าจะถูกแย่งไป อีกบ้างเมื่อไหร่	กับบางคนแค่สิ้นสุดความ อดทน เราก็กลายเป็นคนมี ค่าแล้ว

4. วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้แนวคิดการวิเคราะห์ภาษาของ ธรรมปพร หงษ์ทอง (2561) คือ 1) การใช้โวหารภาพพจน์ 2) การใช้ถ้อยคำ และ 3) ศิลปะการใช้ภาษา

5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์กลวิธีการใช้ภาษาในข้อคิดของรายการ Club Friday The Series เกี่ยวกับการใช้โวหารและภาพพจน์ ดังนี้

ข้อคิดที่ได้รับความนิยมขึ้นขอบอันดับที่ 1 ถึง อันดับที่ 3 ในแต่ละปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557 ถึง ปี พ.ศ. 2566 นั้น มีลักษณะการใช้โวหารภาพพจน์ที่เป็นกลวิธีการนำเสนอข้อคิดโดยการพลิกแพลงภาษาที่ใช้พูดให้แปลกออกไปทำให้ผู้อ่านเกิดความประทับใจ สะเทือนใจ เป็นการเปรียบเทียบให้เห็นภาพอย่างชัดเจน เป็นกลวิธีที่สร้างความลึกซึ้งหรือจินตภาพทางภาษาที่สวยงาม และมีลักษณะการเลือกใช้ถ้อยคำโดยจำแนกได้ 4 ประเภทคือ 1) ถ้อยคำให้กำลังใจ 2) ถ้อยคำเสียดสี 3) ถ้อยคำสั่งสอนหรือชี้แนะแนวทาง และ 4) ถ้อยคำตัดพ้อ นอกจากนี้พบว่ามีการใช้ภาษาที่โดดเด่น และในการ

วิเคราะห์ข้อมูลนี้ ผู้วิจัยจึงวิเคราะห์ทหกลวิธีการใช้ภาษาในข้อคิดของรายการ Club Friday The Series ใน 3 ประเด็นดังนี้

1. การใช้โวหารภาพพจน์ จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่ามีการใช้โวหารภาพพจน์ดังนี้

1) อุปลักษณ์ (Metaphor) คือ การเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่ง มักจะมีคำว่า “เป็น” เป็นต้น ดังตัวอย่างข้อคิดต่อไปนี้ “นอกใจไม่ใช่เรื่องพลาด มันคือความประมาทที่เกิดขึ้นอย่างตั้งใจ” “คนสองคนมาเจอกันอาจเป็นเพราะฟ้า แต่จะเดินต่อไปข้างหน้าเป็นเรื่องของใจ” ทั้ง 2 ข้อคิดนี้ใช้คำว่า “คือ” และ “เป็น” มาเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่ง เพื่อให้การสื่อความหมายชัดเจนมากยิ่งขึ้น

2) สัญลักษณ์ (symbol) เป็นการเรียกชื่อสิ่ง ๆ หนึ่งโดยใช้คำอื่นมาแทน ไม่เรียกตรง ๆ ส่วนใหญ่คำที่นำมาแทนจะเป็นคำที่เกิดจากการเปรียบเทียบและตีความ ซึ่งใช้กันมานานจนเป็นที่เข้าใจและรู้จักกันโดยทั่วไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะต้องการเปรียบเทียบเพื่อสร้างภาพพจน์หรือมีฉะนั้นก็อาจจะอยู่ในภาวะที่กล่าวโดยตรงไม่ได้ จึงต้องใช้สัญลักษณ์แทน ดังตัวอย่างข้อคิดต่อไปนี้ “เมื่อเราจะเล่นกับไฟ ก็ต้องยอมรับว่ามันร้อน” คำที่เป็นสัญลักษณ์คือคำว่า “ไฟ” ซึ่งจะต้องตีความ เนื่องจากใช้เรียกแทนบุคคลที่เป็นอันตรายในบริบทต่าง ๆ ถ้าหากวิเคราะห์ในข้อคิดนี้ ใช้คำว่า “เล่นกับไฟ” ซึ่งเป็นสุภาษิตของไทย จึงต้องตีความว่า คือการลองดี ลองเสี่ยงกับสิ่งที่อันตราย หรือผู้ที่มีอำนาจ เช่น “เธอยังจะเข้าไปเล่นกับไฟ ทั้ง ๆ ที่รู้ว่าเขาไม่บริสุทธิ์ใจ เขาคิดวางแผนอยู่ตลอดเวลา ระวังจะเจ็บตัวนะ” เป็นต้น

3) นามนัย (Metonymy) การใช้คำหรือวลีซึ่งบ่งลักษณะหรือคุณสมบัติของสิ่งใดสิ่งหนึ่งแทนอีกสิ่งหนึ่ง ดังเอาลักษณะบางส่วนของสิ่งหนึ่งมากล่าวให้หมายถึงส่วนทั้งหมด หรือใช้ชื่อส่วนประกอบสำคัญของสิ่งนั้นแทนสิ่งนั้นทั้งหมด ดังตัวอย่างข้อคิดต่อไปนี้ ข้อคิดว่า “เสียใจที่สูญเสียความรัก ยังไม่เจ็บหนักเท่าสูญเสียความไวใจ” ข้อคิดนี้เป็นการใช้นามนัยที่เป็นวลี “สูญเสียความรัก” กับ วลี “สูญเสียความไวใจ” มากล่าวถึงคุณสมบัติหรือลักษณะของสิ่งหนึ่งมาแทนอีกสิ่งหนึ่ง เพื่อให้สะท้อนถึงการรับรู้ในความหมายที่รู้สึกสะท้อนใจมากกว่า

ข้อคิดว่า “อย่าโทษว่าดวงพามา ที่จริงยิ่งกว่าคือหัวใจพาไป” ข้อคิดนี้เป็นการใช้นามนัยที่เป็นวลี คือ กล่าวว่า “ดวงพามา” และ “หัวใจพาไป” เป็นการกล่าวแสดงลักษณะของคำที่มีลักษณะใกล้เคียงกันแต่ใช้คำมาขยาย “ที่จริงยิ่งกว่า” เชื่อมวลีทั้ง 2 นี้เข้าด้วยกัน แต่ทำให้ความหมายกินความมากกว่าเดิม เป็นลักษณะการกล่าวแบบสิ่งหนึ่งแทนสิ่งหนึ่งแต่กินความหมายในเชิงลึกกว่า

2. การใช้ถ้อยคำ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า มีลักษณะการใช้ถ้อยคำดังนี้

1) ถ้อยคำให้กำลังใจ ดังตัวอย่างข้อคิดต่อไปนี้ ข้อคิดว่า “ไม่มีใครในโลกนี้ที่ด้อยค่า เกินกว่าที่จะมีความรัก” ข้อคิดนี้กล่าวให้กำลังใจสำหรับคนที่ผิดหวังในความรัก หรือต้องการมีความรักที่สมหวัง บางคนอาจจะมองตนเองไม่มีคุณค่าหรือด้อยค่าตัวเอง ข้อคิดนี้จึงต้องการบอกให้ทุกคนเห็นคุณค่าในตนเอง ทุกคนมีความรักได้และคู่ควรต่อการมีความรัก

ข้อคิดว่า “คนสองคนมาเจอกันอาจเป็นเพราะฟ้า แต่จะเดินต่อไปข้างหน้าเป็นเรื่องของใจ” จากข้อคิดนี้ จะเห็นว่าผู้พูดต้องการอธิบายการใช้ชีวิตของคนสองคนหรือกินความไปถึงการใช้ชีวิตคู่ที่เป็น “คู่ชีวิต” ต้องการให้กำลังใจในการใช้ชีวิตไปด้วยกัน เพราะการพบกันด้วยโชคชะตาฟ้าลิขิตไม่ได้ รับประกันว่าจะอยู่ร่วมกันไปได้ตลอดรอดฝั่ง แต่ขึ้นอยู่กับคนทั้งสองคนที่มีความหนักแน่นในความรักร่วมที่จะจับมือกันฝ่าอุปสรรคไปได้

2) ถ้อยคำสั่งสอนหรือชี้แนะแนวทาง ดังตัวอย่างข้อคิดต่อไปนี้ ข้อคิดว่า “คุณค่าของเราไม่ได้อยู่ที่ใครจะมองเราอย่างไร แต่อยู่ที่เราไม่ต้องทำอะไรที่ลดคุณค่าตัวเอง” จากข้อคิดข้างต้น ผู้พูดต้องการชี้แนะหรือสั่งสอนให้คนเรารักตัวเองและรักคุณค่าของตัวเอง การที่บางคนกังวลใจ ทุกข์ใจเพราะคิดว่าคนอื่นเขาจะมองตนเองไม่ดี ไร้ค่า หรือไร้ความสามารถ หรือด้วยเหตุผลอื่น ๆ ที่เป็นไปในทางลบ สนใจสายตาของคนอื่นหรือคนรอบข้างมากเกินไปนั้นจะเป็นการบั่นทอนกำลังใจตนเอง จึงชี้แนะด้วยการให้ปฏิบัติกับตนเองให้ถูกต้อง ไม่ทำอะไรที่เป็นการลดคุณค่าของตัวเอง

ข้อคิดว่า “ใครหลอกเราหลอกได้ ยังไม่อันตรายเท่าเราหลอกตัวเอง” จากข้อคิดนี้แสดงให้เห็นว่า ผู้พูดต้องการแนะแนวทางให้ผู้ฟังได้รู้ว่าในโลกแห่งความเป็นจริง เราอาจถูกคนอื่นหลอกหลวงได้ เป็นเรื่องปกติ และเช่นเดียวกันเราก็สามารถหลอกหลวงคนอื่นได้เหมือนกัน แต่เราไม่สามารถหลอกตัวเองได้ ทุกการกระทำของเรา เราเองที่รู้ดีที่สุดไม่สามารถหลอกตัวเองได้ แต่ถ้าหากเราหลอกตัวเราเองได้ นั้นหมายถึงการกระทำที่เป็นอันตรายต่อตัวเราเอง ดังนั้น ไม่ว่าเราจะทำหรือไม่ทำอะไรเราจึงไม่ควรหลอกหลวงตัวเอง

3) ถ้อยคำเสียดสี ดังตัวอย่างข้อคิดต่อไปนี้ ข้อคิดว่า “รักกันไม่ต้องเหมือนกันทุกอย่าง แคื่อยอมรับให้ได้ว่าความต่างมันเป็นเรื่องปกติ” ข้อคิดข้างต้นนี้ผู้พูดอาจจะทำความเข้าใจความถ้อยคำนิยามของคนบางกลุ่มที่มักจะกล่าวกันว่า “คนที่เป็นคนรักกันมักจะหน้าตาคล้ายกัน ชอบอะไรเหมือนกัน มีลักษณะนิสัยคล้ายกัน” เป็นต้น ซึ่งเป็นทัศนคติของคนกลุ่มหนึ่งเท่านั้น แต่ข้อคิดนี้สร้างขึ้นโดยหักล้างประเด็นที่กล่าวถึงว่าคนรักกันต้องเหมือนกัน แต่พูดตรงกันข้ามว่าไม่ต้องเหมือนกัน โดยให้ยอมรับความต่างนั้นให้เป็นเรื่องปกติ เมื่อถอดความหมายในเชิงลึก อาจกล่าวได้ว่า การที่คนสองคนรักกันไม่จำเป็นต้องเหมือนกันทุกอย่าง แคื่อยอมรับในความต่างของกันและกันก็พอ ทุกอย่างบนโลกใบนี้แม้จะคู่กันแม้จะเป็นของคู่กันแต่ไม่จำเป็นต้องเหมือนกัน เช่น ข้าวกับช่อม ดินสอกับยางลบ เป็นต้น หากคิดในด้านบวกทุกอย่างจะราบรื่น ทำให้ความต่างเป็นเรื่องปกติซึ่งจะทำให้ความรักยาวนานมากขึ้น เรียกว่า เป็นความต่างอย่างลงตัว

ข้อคิดว่า “คนบางคนไม่ได้แก้ปัญหาคือความรักที่ปัญหา แต่กลับดึงมืออีกคนเข้ามาเพิ่มปัญหาลูกกลม” ข้อคิดนี้กล่าวในลักษณะถ้อยคำเสียดสี กล่าวถึงคนบางคนไม่ได้แก้ปัญหาคือความรักจากต้นเหตุของปัญหา แต่กลับแก้ปัญหาคืออยู่ปลายเหตุแทน ด้วยการดึงมือคนอื่นเข้ามาแก้ปัญหาคือที่ปัญหานั้นเกิดจากคนสองคน การดึงมือคนอื่นเข้ามาหรือดึงมือที่สามเข้ามาแทรกแซงไม่สมควรกระทำ

4) ถ้อยคำตัดพ้อ ดังตัวอย่างข้อคิดต่อไปนี้ ข้อคิดว่า “รักใคร่ก็อยากให้เขาอยู่ในสายตา ถึงจะรู้อย่างไรก็เป็นคนนอกสายตาของเขาเท่านั้นเอง” ข้อคิดข้างต้นนี้ ผู้พูดแสดงลักษณะการตัดพ้อถึงความรู้สึกที่ไร้ตัวตนในสายตาของคนที่เรารัก การพยายามเข้าไปอยู่ในสายตาของคนที่เราไม่สนใจ สุดท้ายก็จะต้องเสียใจ ถึงจะพยายามเท่าไรแต่เขาก็ไม่เคยมองเห็น

ข้อคิดว่า “เพราะรักไม่ใช่เหตุผล เราจึงยังทนรักใครบางคน ทั้งที่ไม่เคยมีตัวตนและไม่เคยเป็นคนที่มีคุณค่าคู่ควร” สำหรับข้อคิดข้างต้นนี้ ผู้พูดตัดพ้อเรื่องความรัก อธิบายถึงความรักที่ไม่ใช่เหตุผล ความรักที่ต้องใช้ความอดทน แต่ก็ยอมรักยอมอดทน ยังปรารถนาที่จะรักถึงแม้จะผิดหวังทั้ง ๆ ที่อีกคนเขาไม่เคยให้คุณค่า และไม่เคยมองว่ามีคน ๆ นี้อยู่

3. ศิลปะการใช้ภาษา คือ การใช้ภาษาที่มากกว่าการใช้ภาษาสื่อสารตามปกติทั่วไป เพราะคำนึงถึงความไพเราะของภาษา การแสดงอารมณ์ความรู้สึกที่ละเอียดอ่อน มีความไพเราะสละสลวย

น่าฟังเหมาะสมกับกาลเทศะก่อให้เกิดความรู้สึกน่าเชื่อถือ เกิดความสบายใจและประทับใจ ในการวิเคราะห์ข้อคิดนี้ ผู้วิจัยพบศิลปะการใช้ภาษาดังนี้

1) ใช้การเล่นคำ คือ การใช้กลวิธีทางภาษาด้วยการซ้ำคำหรือซ้ำอักษรให้เกิดเสียงเสนาะ หรือให้ความหมายที่ลึกซึ้งกินใจยิ่งขึ้น มี 3 ชนิดคือ การเล่นคำพ้อง การเล่นคำซ้ำ และการเล่นคำเชิงถาม ดังตัวอย่างข้อคิดต่อไปนี้ ข้อความว่า “ถ้าคนเก่ายังวนเวียนอยู่ในใจ ก็อย่าดึงคนใหม่เข้ามา เจ็บ” เป็นการใช้คำพ้อง คือคำว่า “ใจ” กับ “ใหม่” และยังมีอีกหลายข้อคิดที่ใช้คำพ้องในลักษณะ แบบพ้องสระ เช่น “คนหนึ่งรักมาก แต่อีกคนมารัก สุดท้ายคนที่เจ็บหนักคือคนที่จริงใจ” “ความจริง อยู่ตรงหน้า มีแต่เราที่ไม่กล้ายอมรับความจริง” “ในวันที่แยกทุกคนคงอยากมีใครสักคนในชีวิต ที่แค่คิดว่ามีเขาอยู่เราก็มีแรงสู้ต่อ” และ “เวลาสอนให้เรารู้คุณค่าของการรอ ถ้ารักกันมากพอเราก็ต้องต่อสู้ ทุกเรื่องไปด้วยกัน” เป็นต้น

ข้อความว่า “คนรักที่ได้มาจากการแย่ง ก็ต้องระแวงว่าจะถูกแย่งไปอีกบ้างเมื่อไหร่” เป็นการ เล่นคำซ้ำ แต่เป็นการซ้ำที่ไม่ใช่การซ้ำคำติดกัน เป็นการซ้ำคำว่า “แย่ง” ของข้อความที่ 1 กับ ข้อความที่ 2 และยังพบในข้อคิดอื่น ๆ ด้วย เช่น “รักเขาเราไม่มีใคร เขารักเรายังไงถึงต้องมีใครต่อ ใครอีกหลายคน” “เปลี่ยนจากเพื่อนมาเป็นคนรักว่ายากแล้ว เปลี่ยนจากคนรักกลับเป็นเพื่อนยากยิ่ง กว่า” “ความเหงาอาจจะทำร้ายเรา แต่อย่าเอาความเหงาของเราไปทำร้ายใคร” เป็นต้น “รักเขาเรา ไม่มีใคร เขารักเรายังไงถึงต้องมีใครต่อใครอีกหลายคน” เป็นการเล่นคำเชิงคำถาม โดยใช้คำว่า “ยังไง”

2) ใช้ภาษาเรียบง่ายแต่สื่อสารความหมายได้ดี เป็นการใช้ภาษาที่สื่อสารความหมายได้ดี ผู้ พุด มีพื้นความรู้เกี่ยวกับการใช้ถ้อยคำที่ถูกต้องตามความหมาย จากการวิเคราะห์ผู้วิจัยพบว่า ข้อคิด ในรายการ Club Friday The Series ไม่ใช่ประโยคที่ซับซ้อน ใช้ภาษาชัดเจนไม่คลุมเครือ ดังตัวอย่าง ต่อไปนี้ “บางครั้งสิ่งที่ทำให้ความรียากเกินไป คือ ถูกต้องในสายตาใคร ๆ อาจจะไม่ถูกใจใน ความรู้สึกเรา” “อบอุ่นมากเกินไป มันก็ใกล้คำว่าอึดอัด ถ้าคิดแต่อยากให้ ก็ต้องอย่าลืมว่าอีกคนอยาก ได้หรือเปล่า” และ “อย่าปล่อยให้ความผิดหวังในอดีตมาทำร้ายปัจจุบัน จนไม่เหลือความฝันที่จะมี ความสุขในอนาคต”

3) ใช้พลังทางภาษา และการสร้างสรรค์ทางภาษา ในข้อคิดที่ได้รับความนิยมขึ้นของรายการ Club Friday The Series พบว่า มีการใช้การสร้างสรรค์ทางภาษาในทุกข้อคิด และพบว่าบางข้อคิด เป็นการใช้คำเพื่อให้เกิดพลังและอำนาจทางภาษา ดังตัวอย่างต่อไปนี้ ข้อความว่า “ตอนที่อยู่ไม่ได้ ดูแล มารู้สึกแย่ตอนจะจากไป อย่าเห็นคุณค่าใครในวันที่ใกล้หลุดมือ” จากตัวอย่างนี้จะพบพลังทาง ภาษาในด้านความหมาย สื่อให้ผู้ฟังตระหนักถึงความสำคัญของคนที่ใกล้ตัว คำที่แสดงถึงพลังทางภาษา ที่มีผลต่อการรับรู้คือคำว่า “รู้สึกแย่” “จากไป” และ “หลุดมือ” คำเหล่านี้สื่อความหมายที่กระทบใจ ผู้ฟัง

ข้อความว่า “รู้จักกันนาน ไม่ได้แปลว่ารู้จักกันดี คนที่เราไวใจอาจเป็นคนที่ทำร้ายเราได้ อย่าง เยือกเย็น” สำหรับตัวอย่างนี้มีคำที่แสดงถึงพลังทางภาษาคือคำว่า “ทำร้าย” และ “เยือกเย็น” เป็น คำที่ทำให้ทั้งข้อความมีความหมายชัดเจน และสื่อถึงความรู้สึกของผู้ฟังได้

4) ใช้ความเปรียบที่ทำให้เข้าใจธรรมชาติชัดเจน ดังตัวอย่างต่อไปนี้ ข้อความว่า “กับบางคน แค่สิ้นสุดความอดทน เราก็กลายเป็นคนมีค่าแล้ว” เป็นการใช้ความเปรียบในลักษณะให้กำลังใจ และ

ให้ความรู้สึกเชิงบวกโดยเน้นถ้อยคำที่มีความหมายเชิงบวกในข้อความท้ายที่ว่า “เราก็กลายเป็นคนมีค่าแล้ว”

5) ใช้การซ้ำคำแบบซ้ำโครงสร้าง ดังตัวอย่างต่อไปนี้ ข้อความว่า “เปลี่ยนจากเพื่อนมาเป็นคนรักว่ายากแล้ว เปลี่ยนจากคนรักกลับเป็นเพื่อนยิ่งยากกว่า” เป็นการซ้ำคำในลักษณะซ้ำโครงสร้างคือ ในข้อความแรก ใช้โครงสร้างคำว่า “เปลี่ยน...เป็น...ยาก” ซึ่งนำโครงสร้างคำในข้อความแรกมาใช้แบบซ้ำโครงสร้างเดิมแต่ใช้ภาษาที่แสดงเนื้อความขัดกัน โดยข้อความแรกแสดงความขัดแย้งกับข้อความที่ตามมา

6) ใช้ภาษาแสดงเนื้อความเสริมกัน ดังตัวอย่างต่อไปนี้ ข้อความว่า “รักไปรู้สึกผิดไป ยิ่งรักมากเท่าไรยิ่งบั่นทอนหัวใจมากเท่านั้น” จากข้อความนี้ผู้พูดเน้นเนื้อความให้คล้ายตามกัน แสดงถึงความรักที่ยิ่งรักมากยิ่งขึ้นเสียใจมากหรือบั่นทอนหัวใจมากขึ้นตามไปด้วย

7) ใช้การเล่นคำตรงกันข้าม ดังตัวอย่างต่อไปนี้ ข้อความว่า “ตอนอยู่ไม่ได้ดูแล มารู้สึกแย่ตอนจะจากไป” จากข้อความนี้มีลักษณะใช้คำที่มีความหมายตรงข้ามกัน คือ คำว่า “อยู่” ในข้อความแรก มีความหมายตรงข้ามกับคำว่า “จากไป” ในข้อความที่สอง และยังใช้การพ้องเสียงสระมาเชื่อมข้อความเพื่อให้มีความสละสลวยมากขึ้น

8) ใช้จินตภาพทางภาษา คือการใช้คำที่ทำให้เกิดภาพ และมีการใช้คำกริยาเพื่อแสดงอาการและเพื่อให้เห็นภาพตามได้ชัดเจน ดังตัวอย่างต่อไปนี้ “อย่าเห็นคุณค่าใคร ในวันที่ใกล้หลุดมือ” และ “สิ่งสวยงามที่มองเห็นด้วยตา บางครั้งก็ทำให้เราได้รู้ว่าสมบูรณ์แบบเกินไปไม่มีจริง”

9) การใช้ภาษาแสดงการสรุปความ ดังตัวอย่างต่อไปนี้ ข้อความว่า “คนหนึ่งรักหมดใจ ในขณะที่อีกคนใจหมดรัก สุดท้ายยังงี้ก็จบ” เป็นการใช้ภาษาที่แสดงการสรุปความคือข้อความในวรรคสุดท้าย ซึ่งกล่าวสรุปว่า “สุดท้ายยังงี้ก็จบ”

4. ข้อคิดตามหลักพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนามีหลักคำสอนเรื่องกรรม คือ การกระทำและกรรมวิบาก คือผลของการกระทำ ดังที่พระพุทธองค์ทรงสอนว่า “เรามีกรรมเป็นของตน เป็นผู้รับผลของกรรม มีกรรมเป็นกำเนิด มีกรรมเป็นเผ่าพันธุ์ มีกรรมเป็นที่พึ่งอาศัย เราทำกรรมใดไว้ จะเป็นกรรมดีหรือกรรมชั่วก็ตาม ย่อมเป็นผู้รับผลของกรรมนั้น” (พระไตรปิฎกภาษาไทยเล่ม 22 ข้อ 57 หน้า 100, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539) แล้วพระองค์ทรงขยายความว่า “สตรีบุรุษ ฤๅษี หรือบรรพชิตควรพิจารณาเนืองๆ ว่า ‘เรามีกรรมเป็นของตน เป็นผู้รับผลของกรรม มีกรรมเป็นกำเนิด มีกรรมเป็นเผ่าพันธุ์ มีกรรมเป็นที่พึ่งอาศัย เราทำกรรมใดไว้ จะเป็นกรรมดีหรือกรรมชั่วก็ตาม ย่อมเป็นผู้รับผลของกรรมนั้นเพราะอาศัยอำนาจประโยชน์อะไร เพราะอาศัยอำนาจประโยชน์นั้นแล้ว ‘สัตว์ทั้งหลายมีกายทุจริต วจีทุจริต มโนทุจริต เมื่อเขาพิจารณาฐานนั้นอยู่เนืองๆ ย่อมละทุจริตได้โดยสิ้นเชิง หรือทำให้เบาบางลงได้’” (พระไตรปิฎกภาษาไทยเล่ม 22 ข้อ 57 หน้า 100, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539)

จากข้อความนี้หมายความว่า เมื่อบุคคลที่เกิดมาได้ศึกษาหาความรู้มีวิชาติดตัวแล้ว ได้ประกอบสัมมาอาชีพแล้วดำรงชีวิตอยู่ได้ ด้วยผลของความรู้และการประกอบอาชีพ เขาเชื่อว่า ได้กระทำกรรมและได้รับวิบากกรรม เรื่องนี้เป็นหลักคำสอนที่พระพุทธเจ้าทรงสอนตามวิถีชีวิตของชาวโลก คือชาวโลกทุกชาติ ก็ชวนชวยกระทำ คือ ชวนชวยศึกษา ชวนชวยประกอบสัมมาอาชีพ และได้ผลของการศึกษา เช่น มีหน้าการงานที่ดี ได้ทรัพย์มาเลี้ยงชีวิตตนและครอบครัว ซึ่งข้อคิดของรายการ

Club Friday The Series สอดคล้องกับหลักคำสอนเรื่อง ปุพเพตปญฺญตา คือการได้สร้างบุญไว้ในปางก่อน เป็นหลักธรรมที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงไว้ในมงคลสูตรว่า “การได้สร้างบุญไว้ในปางก่อน” (พระไตรปิฎกภาษาไทยเล่ม 22 ข้อ 57 หน้า 100, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539) ซึ่งสามารถสรุปความได้ว่า การที่บุคคลได้มาพบเกิดปฏิสัมพันธ์ที่ดี มีความรักจนได้ครองคู่กันนั้นมาจากเหตุใน 2 ปัจจัย คือการได้เคยทำกุศลร่วมกันมาตั้งแต่ชาติก่อน และการได้เกื้อหนุนสร้างคุณงามความดีร่วมกันในปัจจุบันชาติ ในทางกลับกันความรักและการครองคู่ที่ไม่สามารถเป็นไปได้อย่างยั่งยืนเมื่อชาติปัจจัยทั้ง 2 อย่าง

ส่วนข้อคิด เพื่อชีวิตและสังคมของพระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต) (2548) ได้พบว่า 1) ให้หลักธรรมเรื่องความรัก และ 2) ให้หลักธรรมเรื่องชีวิตคู่ มีรายละเอียดดังนี้

1) ให้หลักธรรมเรื่องความรัก กล่าวคือในข้อคิดของรายการ Club Friday The Series นี้ มีการสอดแทรกหลักธรรมลงไปด้วย เป็นหลักธรรมเรื่องราวเกี่ยวกับความรัก เมื่อวิเคราะห์ตามแนวคิดของพระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต) พบว่า ข้อคิดทั้งหมดนี้สามารถแยกเรื่องราวเกี่ยวกับความรัก ได้ 2 ประเภท คือ ความรักแบบที่หนึ่ง คือการคิดจะเอาจากผู้อื่น ถ้ามีความรักลักษณะนี้มักจะมีข้อเสียตามมาด้วย หากว่าเขาผู้นั้นไม่อยู่ในภาวะที่จะสนองความปรารถนาให้ได้ตามความต้องการ ผู้ที่อยากได้ก็จะเป็นทุกข์ ก่อให้เกิดปัญหาหลากหลายตามมาอีกหลายประการ และ ความรักแบบที่สอง คือความรักที่เป็นความต้องการที่จะให้ความสุขแก่ผู้อื่น หรือการทำให้เกิดความสุขจากการให้

2) ให้หลักธรรมเรื่องชีวิตคู่ ตามแนวคิดของพระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต, 2548) ได้กล่าวให้แนวทางเกี่ยวกับหลักธรรมเรื่องชีวิตคู่ไว้ว่า “การมีคู่ครอง เท่ากับว่าเราได้เพื่อนที่มาอยู่ด้วยกัน และมาเป็นทีปรีชา มาเสริมกำลังแก่กันและกัน จึงยังพัฒนาชีวิตได้ดียิ่งขึ้น ในแง่ชีวิตสมรสก็เลยกลายเป็นเวทีปฏิบัติธรรม ตัวเองก็พัฒนาตนมากขึ้น แล้วก็กำลังในการที่จะสร้างสรรค์ทำความดีมากขึ้น กับทั้งมีกำลังที่จะช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์เกื้อกูลแก่โลกมากขึ้นด้วย” ท่านได้สรุปหลักธรรมที่ต้องนำมาใช้ในเรื่องชีวิตคู่คือ สัจจะ ทมะ ขันติ และ จาคะ ดังนั้นจากข้อคิดทั้งหมดของรายการ Club Friday The Series ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์นั้นเมื่อนำมาแยกย่อยตามหลักธรรมของท่านพระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต) พบว่ามีคุณสมบัติ 4 ประการที่สามารถใช้หลักธรรม สัจจะ ทมะ ขันติ และ จาคะ มาเป็นคติธรรม และข้อคิดสอนใจได้ดังนี้

ก. ข้อคิดที่กล่าวถึงความซื่อสัตย์ มั่นคงในความรัก ประคับประคองชีวิตรักให้ยืนนาน รักเดียวใจเดียว ข้อคิดเหล่านี้เป็นข้อธรรมที่เรียกว่า “สัจจะ” และในทางกลับกันก็สร้างข้อคิดในความหมายตรงกันข้าม ในกรณีของการไม่รักษาสัจจะด้วย

ข. ข้อคิดที่กล่าวถึงความเจริญเติบโตงอกงามในเรื่องชีวิตคู่ พัฒนาความรักไปด้วยกัน การพัฒนาตนเอง การพัฒนาความสามารถ พัฒนาศักยภาพให้ดีขึ้น ตรงกับข้อธรรมที่เรียกว่า “ทมะ” และในทางกลับกันก็สร้างข้อคิดในความหมายตรงกันข้าม ในกรณีของการไม่รักษาชีวิตคู่ ทำลายความรักระหว่างกันและกันด้วย

ค. ข้อคิดที่กล่าวถึงความอดทน การต่อสู้ฟันฝ่าอุปสรรค ข้อคิดประเภทนี้เป็นลักษณะให้กำลังใจคนที่ต้องใช้ชีวิตร่วมกัน ร่วมกันแก้ปัญหา ต้องใช้ความพยายาม อดทนอดกลั้นต่ออุปสรรคต่าง ๆ ต่อสู้ไปจนกว่าจะบรรลุเป้าหมาย ข้อธรรมนี้เรียกว่า “ขันติ” และพบว่าข้อคิดของรายการ Club

Friday The Series นี้บางข้อคิดจะสร้างขึ้นในลักษณะตรงข้ามกับข้อธรรม “ขันติ” เพื่อจะกล่าวถึงผลที่ล้มเหลวแทนผลลัพธ์ที่สำเร็จ

ง. ข้อคิดที่กล่าวถึงความเสียสละ คือเป็นข้อคิดที่สร้างขึ้นให้ตระหนักถึงความเสียสละสามารถเสียสละความสุขของตนเองให้แก่ผู้อื่นได้ มีจิตใจที่ต้องการให้ผู้อื่นเป็นสุข มีน้ำใจและความรักให้ผู้อื่น ข้อธรรมนี้เรียกว่า “จาคะ” และในทางกลับกันก็สร้างข้อคิดในความหมายตรงกันข้าม ถ้าหากไม่มี “จาคะ” บทสรุปที่ได้รับคือความเสียใจและความทุกข์ใจ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยข้างต้นทำให้ผู้วิจัยเห็นลักษณะเด่นด้านแนวคิดและกลวิธีในการใช้ภาษาของผู้เขียนข้อคิด ในรายการ Club Friday The Series ซึ่งเป็นรายการบันเทิงที่ให้ทั้งความบันเทิงและให้ข้อคิดแก่ผู้ชม และจากผลการวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยมีข้อสังเกตบางประการดังนี้ ประการแรก ลักษณะเด่นด้านกลวิธีการใช้ภาษาของข้อคิดที่ปรากฏในท้ายรายการ Club Friday The Series นั้น เป็นข้อคิดให้กับใครหลาย ๆ คนที่กำลังมีปัญหาเกี่ยวกับความรัก หรือมีปัญหาภายในครอบครัว เป็นข้อคิดที่ให้แนวทางในการดำเนินชีวิต ให้เรียนรู้และเข้าใจธรรมชาติของชีวิต รู้จักคิดวิเคราะห์ พิจารณาตัดสินใจกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเองได้ในขณะนั้น ผู้วิจัยเห็นถึงการแสดงทักษะในการเลือกใช้ภาษาที่มีความโดดเด่นและมีพลังทางภาษา ผู้เขียนสามารถผูกเรื่องราวและสอดแทรกมุมมองที่หลากหลายเกี่ยวกับเรื่องความรัก กระตุ้นให้ผู้ชมหรือผู้อ่านเกิดการเรียนรู้ และข้อคิดเหล่านั้นสามารถเป็นแรงบันดาลใจ หรือเป็นพลังให้กับผู้ที่ประสบปัญหาเรื่องราวของชีวิตในลักษณะคล้าย ๆ กันได้ ประการที่สอง ข้อคิดเหล่านี้สามารถเข้าถึงกลุ่มผู้ชม ผู้ฟัง และผู้อ่านได้ทั้งวัยรุ่น วัยทำงาน และวัยผู้ใหญ่ เนื่องจากการเลือกสรรคำมาใช้เหมาะสม อีกทั้งเน้นในเรื่องของการตระหนักรู้หรืออุทิศในการดำเนินชีวิตในทิศทางที่ถูกต้องเหมาะสม และประการสุดท้าย ภาพรวมของการนำเสนอข้อคิดที่ปรากฏนั้นมีลักษณะต้องการดึงให้ผู้ชมหรือผู้อ่านคล้อยตาม ปรับเปลี่ยนทัศนคติบางประเด็น ให้เห็นมุมมองใหม่ ๆ แนวคิดที่แตกต่างออกไปแต่สามารถช่วยเยียวยาจิตใจ หรือสามารถช่วยบรรเทา และแก้ปัญหาในชีวิตของตนเองได้ สอดคล้องกับบรรณพร หงษ์ทอง และปาณิสรา เปี่ยมุกดา ที่เสนอว่าภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อสารที่ใช้ถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความรู้สึก ส่วนจินตนาการคือการสร้างภาพขึ้นในใจ โดยเห็นภาพให้ชัด รับรู้ทุกประสาทสัมผัส และใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการวาดภาพนั้นผ่านตัวอักษร การจะทำให้จินตนาการสัมผัส จับต้อง รู้สึกได้ นอกจากต้องใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดแล้ว ควรต้องช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกสนุกกับจินตนาการและอยากถ่ายทอดสิ่งเหล่านั้นออกมา วิธีการคือต้องสร้างความมุ่งมั่นปรารถนา (Passion) ในการจินตนาการให้เกิดขึ้น เพื่อดึงความรู้สึกร่วมเกี่ยวกับเรื่องราวนั้นจนรู้สึกอยากเข้าไปเป็นส่วนหนึ่ง และให้พื้นที่อิสระในการสร้างสรรค์ผลงาน (บรรณพร หงษ์ทอง และปาณิสรา เปี่ยมุกดา, 2565)

ส่วนด้านข้อคิดตามหลักพระพุทธศาสนาเรื่องข้อคิดเพื่อชีวิตและสังคมสอดคล้องกับพระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต, 2548) พบว่าข้อคิดทั้ง 2 ข้อ ได้แก่ 1) ให้หลักธรรมเรื่องความรัก 2) ให้หลักธรรมเรื่องชีวิตคู่ มีความเชื่อมโยงกับเนื้อหาข้อคิดของรายการ Club Friday The Series ที่ได้ให้ข้อคิดคติเตือนใจเกี่ยวกับประเด็นปัญหาความรักและชีวิตคู่ของผู้ฟังรายการที่บอกเล่าเรื่องราวเพื่อขอ

คำปรึกษา เช่น ข้อคิดที่กล่าวถึงความซื่อสัตย์ ความเจริญเติบโตของงานในเรื่องชีวิตคู่ ความอดทน และความเสียสละ ซึ่งตรงกับหลักธรรมเรื่องชีวิตคู่คือ สัจจะ ทมะ ขันติ และจาคะ

องค์ความรู้ใหม่

การใช้ภาษาในข้อคิดของรายการ Club Friday The Series สู่ถึงรูปแบบการเรียนรู้ แบบ CIMIMIT โดยมีรายละเอียดคือ

Cognitive ข้อคิดเพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ ได้แก่ การเล่นคำการใช้ภาษาเรียนง่าย และสื่อสารความหมายได้ดี การใช้พลังทางภาษา

Impact ข้อคิดเพื่อให้สะกดใจ มีทั้งความไพเราะสละสลวย เรียบง่าย ชัดเจน ทรงพลัง การแสดงอารมณ์ความรู้สึกที่ละเอียดอ่อน กระตุ้นให้ผู้ฟัง

Morality ข้อคิดที่มีคุณค่าทางศีลธรรม การใช้ถ้อยคำให้กำลังใจ การใช้ถ้อยคำสั่งสอนหรือชี้แนะแนวทาง

Impression ข้อคิดเพื่อการกระตุ้นความรู้สึกภายใน ทำให้เกิดจินตภาพ สะกดใจ และจดจำง่าย เป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่น่าข้อคิดคติเตือนใจเหล่านี้ไปปรับใช้เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต

Metaphor ข้อคิดที่เป็นลักษณะอุปมาอุปไมย เป็นการใช้อุปลักษณ์ การใช้สัญลักษณ์ และการใช้นามนัย เป็นการใช้ความเปรียบที่ทำให้เข้าใจพรรณนะชัดเจน การใช้ถ้อยคำเสียดสี และการใช้ถ้อยคำตัดพ้อ

Intellectual ข้อคิดในการกระตุ้นให้เกิดปัญญา เป็นการใช้ภาษาที่กระตุ้นให้ผู้ฟังตระหนักรู้ถึงปัญหาที่ตนเองกำลังเผชิญอยู่ ทำให้เกิดการรู้คิดค้นหาแนวทางใหม่ ๆ เพื่อนำมาจัดการแก้ไขให้ชีวิตดีขึ้น และยังสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่บุคคลที่มีปัญหาในลักษณะเดียวกันได้

Tautology ข้อคิดที่เป็นคำซ้ำความหมาย เป็นการใช้การซ้ำคำแบบซ้ำโครงสร้าง การใช้ภาษาแสดงเนื้อความเสริมกัน การเล่นคำตรงกันข้าม การใช้จินตภาพทางภาษา และการใช้ภาษาแสดงการสรุปความ

บทสรุป

ผลการศึกษาพบว่า การใช้ภาษาในข้อคิดของรายการ Club Friday The Series มีการเลือกสรรคำมาใช้เหมาะสมทั้งทางความหมายและความไพเราะของถ้อยคำ ทำให้เกิดจินตภาพสะดุดใจ และจดจำง่าย เป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่มีข้อคิดคติเตือนใจเหล่านี้ไปปรับใช้เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต โดยเรื่องของการใช้โวหารภาพพจน์มีการเลือกวิธีการมาใช้เพื่อให้เกิดจินตภาพและเกิดความรู้สึกคล้อยตาม มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับข้อคิดที่ต้องการสื่อสาร ได้แก่ การใช้อุปลักษณ์ การใช้สัญลักษณ์ และการใช้นามนัย

ในด้านของการใช้ถ้อยคำพบว่า มีลักษณะการใช้ถ้อยคำเพื่อนำเสนอข้อคิดด้วยลีลาน้ำเสียงที่หลากหลาย 4 วิธี ได้แก่ การใช้ถ้อยคำให้กำลังใจ การใช้ถ้อยคำสั่งสอนหรือชี้แนะแนวทาง การใช้ถ้อยคำเสียดสี และการใช้ถ้อยคำตัดพ้อ วิธีการเหล่านี้ช่วยเน้นความหมายของถ้อยคำหรือข้อความเชื่อมโยงความคิด ตลอดจนสื่ออารมณ์ความรู้สึก ทำให้เกิดความเข้าใจข้อคิดที่ต้องการสื่อได้เป็นอย่างดีเพื่อให้เป็นแนวทางปฏิบัติต่อตนเองได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

ในด้านของศิลปะการใช้ภาษาพบว่า มีทั้งความไพเราะสละสลวย เรียบง่าย ชัดเจน ทรงพลัง การแสดงอารมณ์ความรู้สึกที่ละเอียดอ่อน กระตุ้นใจผู้ฟัง และการเน้นย้ำความคิด ได้แก่ การเล่นคำ การใช้ภาษาเรียบง่ายและสื่อสารความหมายได้ดี การใช้พลังทางภาษา การใช้ความเปรียบที่ทำให้เข้าใจพรรณนะชัดเจน การใช้การซ้ำคำแบบซ้ำโครงสร้าง การใช้ภาษาแสดงเนื้อความเสริมกัน การเล่นคำตรงกันข้าม การใช้จินตภาพทางภาษา และการใช้ภาษาแสดงการสรุปความ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอเรื่องการนำไปใช้ประโยชน์

1.1 สังคมควรจัดให้มีการศึกษากลวิธีการใช้ภาษาในการให้ข้อคิดในการดำเนินชีวิตหรือการให้คำปรึกษาปัญหาต่าง ๆ จากรายการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้คำปรึกษา เช่น รายการจากสื่อ Podcast เพื่อให้เห็นภาพรวมปัญหาที่หลากหลายมิติ และกลวิธีการให้คำปรึกษาต่าง ๆ

1.2 สถาบันวิจัยควรศึกษากลวิธีการใช้ภาษาในการให้ข้อคิดในการดำเนินชีวิตหรือการให้คำปรึกษาปัญหาต่าง ๆ จากรายการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้คำปรึกษาในรูปแบบการวิจัยทั้งในเชิง

ปริมาณ และเชิงคุณภาพ หรือในรูปแบบผลงานวิธี เพื่อให้ทราบแนวทางการศึกษาพฤติกรรมการใช้ภาษาที่ครอบคลุม ชัดเจนมากยิ่งขึ้นต่อไป

2. ข้อเสนอเรื่องการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาการใช้ภาษาและการสร้างกำลังใจในรายการ Series ที่มีผลกระทบทางสังคม

เอกสารอ้างอิง

ธรรณปพร หงษ์ทอง. 2561. *กลวิธีการตั้งชื่อเรื่องภาพยนตร์เป็นภาษาไทยจากภาพยนตร์อเมริกัน*.

สาขาวิชาภาษาไทย, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

ธรรณปพร หงษ์ทอง และปาณิสรา เปี่ยมุกดา. (2565). การเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะภาษาไทยและความสามารถของเยาวชนไทยยุคใหม่ในการเป็นพลเมืองยุคดิจิทัล. *วารสารวิชาการสถาบันพัฒนาพระวิทยากร*, 5(2), หน้า 187-197

พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต). (2548). *ข้อคิดเพื่อชีวิตและสังคม*. พิมพ์ครั้งที่ 1, กรุงเทพมหานคร: บริษัทธรรมสาร จำกัด.

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต). (2551). *พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม*. พิมพ์ครั้งที่ 16, กรุงเทพมหานคร: บริษัท เอส. อาร์. พรินติ้ง แมส โปรดักส์ จำกัด.

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). *พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

วิภาวรรณ อยู่เย็น. (2551). *วิวัฒนาการการใช้รูปวรรณยุกต์ตรี และจัตวาในภาษาไทย*. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.